

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 9. maj 2016
Kontor: Stats- og
Menneskeretskontoret
Sagsbeh: KAA
Sagsnr.: 2013-629-0291
Dok.: 1362819

Notits om ratifikation af protokol nr. 15 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

1. Som et led i den fortsatte reform af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedtog Europarådets medlemsstater i april 2012 Brighton-erklæringen, som bl.a. indeholder en række anbefalinger med henblik på effektivisering af klagesagsbehandlingen ved Domstolen.

Som led i udmøntningen af erklæringen vedtog Europarådets Ministerkomité den 16. maj 2013 protokol nr. 15 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om fortsat reformering af sagsbehandlingsgangene ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Den 24. juni 2013 blev protokollen åbnet for undertegnelse. 19 af Europarådets medlemsstater, herunder Danmark, undertegnede samme dag protokollen.

Protokollen træder i kraft den første dag i måneden, tre måneder efter, at samtlige medlemsstater har ratificeret protokollen. På nuværende tidspunkt har 28 af Europarådets 47 medlemsstater ratificeret protokollen.

2. Protokol nr. 15 er en ændringsprotokol, som bl.a. indebærer skærpede regler for, hvornår Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol antager klager til behandling med henblik på at nedbringe det store antal ubehandlede sager ved Domstolen.

Protokollens artikel 1 indebærer, at der i slutningen af præamblen til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indsættes en reference til subsidiaritetsprincippet og princippet om staternes skønsmargin. Det fremgår af den forklarende rapport til protokollen, at formålet hermed er at fremme synligheden af disse principper og skabe sammenhæng mellem

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

præamblen og den praksis, som er udviklet ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Protokollens artikel 2 indebærer, at reglen om aldersgrænsen for dommere i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 23, stk. 2, hvorefter dommernes embedsperiode udløber, når de fylder 70 år, ophæves. Samtidig indsættes en ny bestemmelse i konventionens artikel 21, stk. 2, hvorefter dommerkandidater fremover skal være under 65 år på det tidspunkt, hvor Den Parlamentariske Forsamling anmoder medlemsstaten om en liste med kandidater.

Protokollens artikel 3 indebærer, at reglen i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 30 om, hvornår en verserende sag kan henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols Storkammer, ændres, således at en parts indsigelse mod, at en verserende sag henvises til Domstolens Storkammer, ikke længere er bestemmende for, om sagen kan henvises.

Protokollens artikel 4 indebærer, at reglen i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 35, stk. 1, hvorefter fristen for at indgive en klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol på 6 måneder fra den dato, den endelige nationale afgørelse blev truffet, ændres, således at fristen forkortes til 4 måneder fra den endelige nationale afgørelse.

Protokollens artikel 5 indebærer en ændring af reglen i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 35, stk. 3, litra b, sidste pkt., således at betingelsen om, at en klage ikke kan afvises, hvis klagen ikke har været behørigt behandlet af en national domstol, udgår. Ændringen betyder, at Domstolen fremover kan afvise en klage i de tilfælde, hvor klageren ikke har haft væsentlig ulempe – medmindre respekten for menneskerettigheder som defineret i konventionen og de dertil hørende protokoller gør det påkrævet at realitetsbehandle klagen – selvom klagen ikke har været behørigt behandlet af en national domstol.

3. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention blev inkorporeret i dansk ret ved lov nr. 285 af 29. april 1992 (inkorporeringsloven). Efter inkorporeringslovens § 2 kan regeringen indgå overenskomster om ændring af bestemmelserne om konventionsorganernes sammensætning og virkemåde. Om baggrunden for bestemmelsen anføres det i lovforslagets bemærkninger, at Justitsministeriet finder, at det vil være

uhensigtsmæssigt, om ændringer i procedureregler altid skal nødvendiggøre en formel lovændring.

Da protokol nr. 15 vedrører Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols sammensætning og virkemåde, er det Justitsministeriets vurdering, at protokol nr. 15 falder inden for bemyndigelsen i inkorporeringslovens § 2, og at protokollen kan ratificeres uden Folketingets samtykke.

Protokollen er som anført et led i den fortsatte reformering af sagsbehandlingsgangene ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og har bl.a. til formål at nedbringe det store antal ubehandlede sager ved Domstolen.

Justitsministeriet agter på den baggrund inden for nærmeste fremtid at anmode Udenrigsministeriet om at foretage det fornødne med henblik på, at Danmark ratificerer protokol nr. 15 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, dog således at protokollen indtil videre ikke skal omfatte Færøerne og Grønland.